

Kaupunkisuunnitteluviraston toimintasuunnitelma
vuosille 2012–2014

Toiminnan perusta ja keskeiset tehtävät

Kslk 17.1.2012

© Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto 2012

Toimitus: Outi Karsimus ja Leila Koivulehto

Kuvat: ks. kuvatestit, Arja Kasanen

Kansikuva: –

Kartat ja taitto: Sari Yli-Tolppa

Graafinen suunnittelu: Niklas Lähteenmäki

Julkaisusarjan graafinen suunnittelu: Timo Kaasinen

Pohjakartta: © Kaupunkimittausosasto, Helsinki 012/2012

Ilmakuvat: © Kaupunkimittausosasto

ISSN 0787-9024

ISBN 978-952-223-xxx-x (PDF)

1 Toiminnan perusta	5
1.1 Yleistä	5
1.2 Ydintehtävät	5
1.3 Asiakkaat	5
1.4 Toiminta-ajatus	7
1.5 Arvot	7
1.6 Visio	7
2 Strategiset painopisteet ja tavoitteet näkökulmittain	9
Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	10
Palvelukyky	12
Toimintatavat	13
Oppiminen ja kehittyminen	14
2.1 Sitovat toiminnalliset tavoitteet vuonna 2012	15
2.2 Ympäristötavoitteet	15
2.3 Muut toiminnalliset tavoitteet vuonna 2012	15
3 Vuosien 2012–2014 keskeiset tehtävät	16
Yleissuunnittelu	17
Asuminen	18
Elinkeinotoiminta	19
Julkinen kaupunkitila ja viheralueverkosto	20
Esikaupunkivyöhykkeen kehittäminen ja täydennysrakentaminen	21
Liikenne	22
4 Resurssit	25
4.1 Henkilöstö	25
4.2 Määrärahat	25
Liite: Toiminnan suunnittelun kaavio	26
Liite: Strategiakartta	27
Liite: Organisaatiokaavio	28

Helsinki tarvitsee uuden yleiskaavan

On hienoa nähdä nostokurkien saapuneen Kalasatamaan ja Jätkäsaareen. Rakentaminen on jo täydessä vauhdissa ja tahti on kiihtymässä. Satamilta vapautuneiden alueiden ja erityisesti Östersundomin suunnittelussa riittää runsaasti työtä myös lähivuosina. Kuitenkin kaupunkisuunnitteluviraston tulevien vuosien merkittävin ponnistus tulee olemaan uuden yleiskaavan laadinta. Vuoden 2002 yleiskaavan mukaiset maankäytön ratkaisut on jo monilta osin pystytty muuttamaan asemakaavoiksi ja vähitellen myös konkreettiseksi rakentamiseksi. Tarvitsemme pidemmälle tulevaisuuteen meneviä suunnitelmia.

Eräs merkittävä asia tulevassa yleiskaavassa on koko seudun kaupunkirakenne. Seudullisesta suunnittelusta on puhuttu pitkään ja laissakin on velvoite pääkaupunkiseudun yhteisen yleiskaavan laatimiseksi. Asiat ovat edenneet toistaiseksi kovin hitaasti. Tulevaa yleiskaavaa ei voi laatia pohtimatta seudullisia näkökulmia. Tässä suhteessa Helsinki haluaa näyttää reilusti esimerkkiä koko pääkaupunkiseudulla.

Tulevan yleiskaavan luonne ja esitystapa on vielä lopullisesti ratkaisematta. Yleiskaavoitusta viedään siihen suuntaan, että yleiskaava toimii maankäytön suunnittelun strategisena työkaluna eikä ole enää perinteisen mallin mukainen tilanvarauskaava. Tästä huolimatta yleiskaavan laadinnan yhteydessä on varmistettava, että Helsingissä on tulevaisuudessakin rakentamispotentiaalia. Nähtäväksi jää millä keinoilla siihen parhaalla tavalla pystytään.

Energiatehokkuus tulee olemaan yksi keskeinen näkökulma tulevassa yleiskaavassa. Helsinkiä on pystyttävä kehittämään siten, että tarjoamme mahdollisuudet mahdollisimman energiatehokkaalle elämälle. Kaupunginvaltuustokin on tehnyt erittäin merkittäviä linjauksia esimerkiksi uusiutuvan energian käytön suhteen.

Eräs avainasia tulee olemaan se miten tehokkaasti pystymme nivomaan yhteen raideliikenteen kehittämisen ja maankäytön. Tässä yhteydessä on puhuttu verkostokaupungin ideasta. Siinä avainasemassa on poikittaisten raideyhteyksien kehittäminen, jotta saadaan luoduksi mahdollisimman tehokas liikenneverkko ja urbaaneja solmukohtia kaupunkirakenteeseen.

Yleiskaavaa laadittaessa saa olla reilusti visionäärinen ja osin irti tämän hetken arkirealismista. On kuitenkin jotakin jonka suhteen pidän malttia ja harkintaa tärkeänä. Meidän on vaalittava sitä mikä tekee Helsingistä Helsingin. Ihmisen mittainen mittakaava, upea viheralueiden verkosto, kulttuurihistoriallisesti ainutlaatuinen kansallismaisema ja laadukas julkinen tila ovat asioita joista meillä ei ole varaa luopua.

Tuomas Rajajärvi
virastopäällikkö

Toiminnan perusta

1.1 Yleistä

Kaupunkisuunnitteluviraston strategiset painopistealueet, tavoitteet ja tehtävät vuosille 2012–2014 pohjautuvat kaupungin strategiaohjelmaan, MA-ohjelmaan (maankäytön ja asumisen ohjelma), yleiskaavaan 2002 sekä sidosryhmiltä ja asiakkailta tulleisiin aloitteisiin ja hakemuksiin.

Toimintasuunnitelma on jaettu kahteen osaan. Ensimmäinen osa on strateginen ja siinä toiminnan painopistealueet, tavoitteet ja toimenpiteet on jaoteltuna nk. tasapainotetun näkökulmakehikon mukaisesti (BSC). Toinen osa on tehtäväluettelo, joka on viraston sisäinen työväline ja sisältää työyksikkökohtaiset tehtäväkortit aikatauluineen vuosille 2012–2014. Tämän pohjalta tehdään myös kaupunkilaisille jaettava kaavoituskatsaus.

1.2 Ydintehtävät

Viraston keskeiset tehtävät ovat kaavoitus ja liikennesuunnittelu sekä niitä tukevat toiminnot.

- Yleiskaavoitus
- Osayleiskaavoitus

- Asemakaavoitus
- Liikennesuunnittelu
- Teknistaloudellinen suunnittelu
- Ympäristösuunnittelu
- Kaavoitusta ja liikennesuunnittelua palveleva tutkimus
- Kaavoitusta ja liikennesuunnittelua palveleva ylikunnallinen yhteistyö

1.3 Asiakkaat

Viraston asiakkaat on jaoteltu sisäisiin ja ulkoisiin asiakkaisiin.

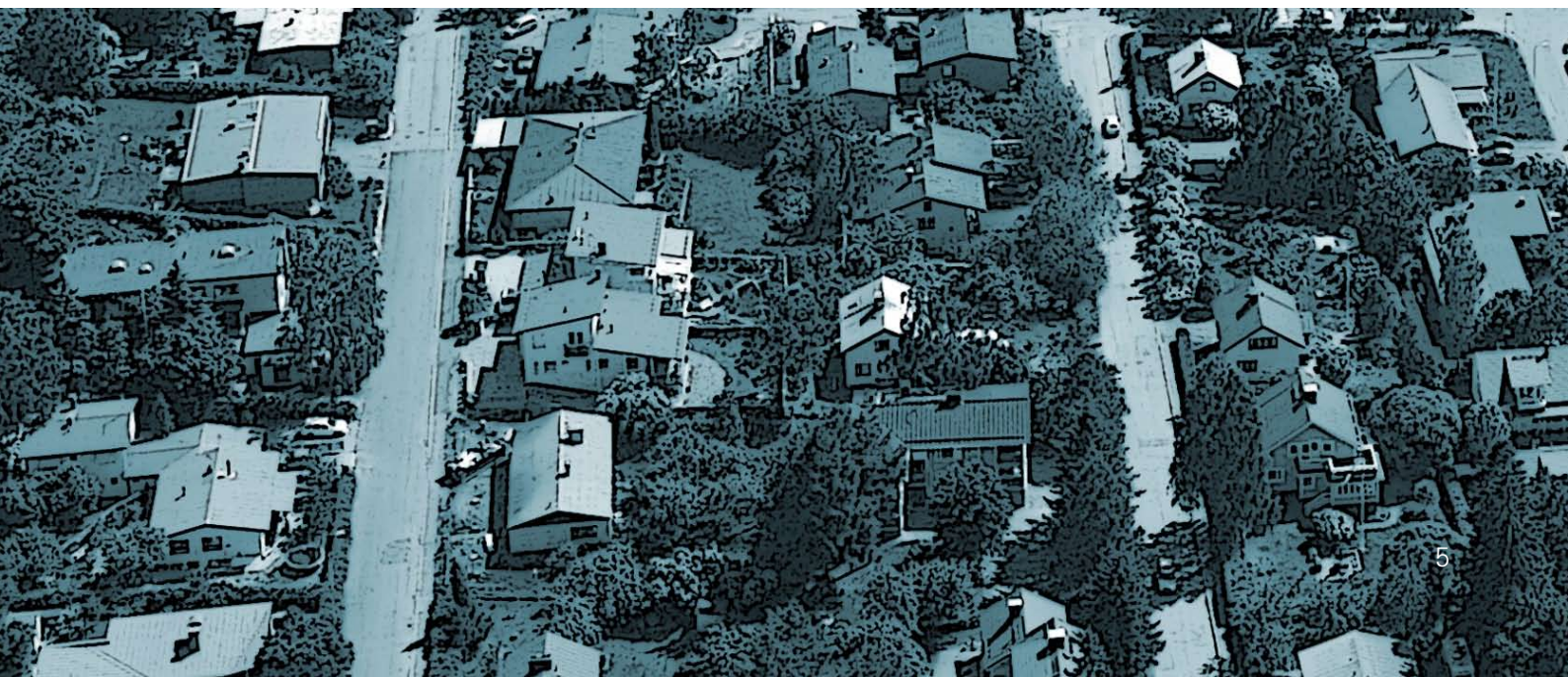
Sisäiset asiakkaat

- Kaupunkisuunnittelulautakunta
- Muut luottamushenkilöt
- Muut hallintokunnat

Ulkoiset asiakkaat

- Kaupunkilaiset (asukkaat, yritykset, yhteisöt)
- Kaupungin ulkopuoliset viranomaiset ja yhteisöt
- Helsingissä kävijät

Kuva: Pakila, Kaupunkimittaosasto

An aerial photograph of Helsinki, Finland, showing a dense urban landscape with various buildings, streets, and green spaces. A prominent circular building is visible in the upper right. A white text box is overlaid on the right side of the image.

Helsingin kaupungin visio

Helsinki pääkaupunkina ja seudun keskuksena on kehittyvä tieteiden, taiteiden, luovuuden ja oppimiskyvyn sekä hyvien palvelujen voimaan perustuva maailmanluokan liiketoiminta- ja innovaatiokeskus, jonka menestys koituu asukkaiden hyvinvoinnin ja koko Suomen hyväksi.

Metropolialuetta kehitetään yhtenäisesti toimivana alueena, jossa on luonnonläheinen ympäristö ja hyvä asua, oppia, työskennellä sekä yrittää.

1.4 Toiminta-ajatus

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto suunnittelee ja ohjaa Helsingin maankäyttöä ja liikennettä sekä ohjaa kaupunkiympäristön kehittymistä.

Virasto vastaa ammattitaitoisesti ja luovasti alansa päätöksenteon valmistelusta vuorovaikutuksessa muiden asiantuntijoiden ja kuntalaisten kanssa.

1.5. Arvot

Viraston arvot ovat ammattitaitoisuus, avoimuus, luovuus, oikeudenmukaisuus, päämäärätietoisuus ja yhteistyöhenkisyys.

1.6. Visio

Kaupunkivisio

Helsinki on kodikas ja elinvoimainen suurkaupunki

Kehitämme Helsinkiä urbaanina, viihtyisenä ja kaupunkirakenteeltaan tiivistyvänä kaupunkina. Haluamme suunnittelun avulla luoda edellytykset riittävän suurelle ja laadukkaalle asuntorakentamiselle, hyvälle lähipalveluille ja monipuolisille elinkeinoille. Tuomme kaupungin takaisin kaupunkiin.

Pyrkimyksemme on vähentää henkilöautoriippuvuutta hyvällä seudullisella joukkoliikenteellä ja miellyttävällä pyöräily- ja jalkankulkuympäristöllä. Pidämme huolen siitä, että emme tuhlaa luonnonvaroja ja varmistamme, että arvokas luonto ja hyvät virkistymämahdollisuudet säilyvät myös jälkipolville. Kunnioitamme Helsingin historiaa ja perinteitä, mutta emme pelkää innovatiivisia ja rohkeita ratkaisuja, joilla kehitämme kiinnostavaa kaupunkiympäristöä.

Kuva: Vallila, Kaupunkimittausosasto

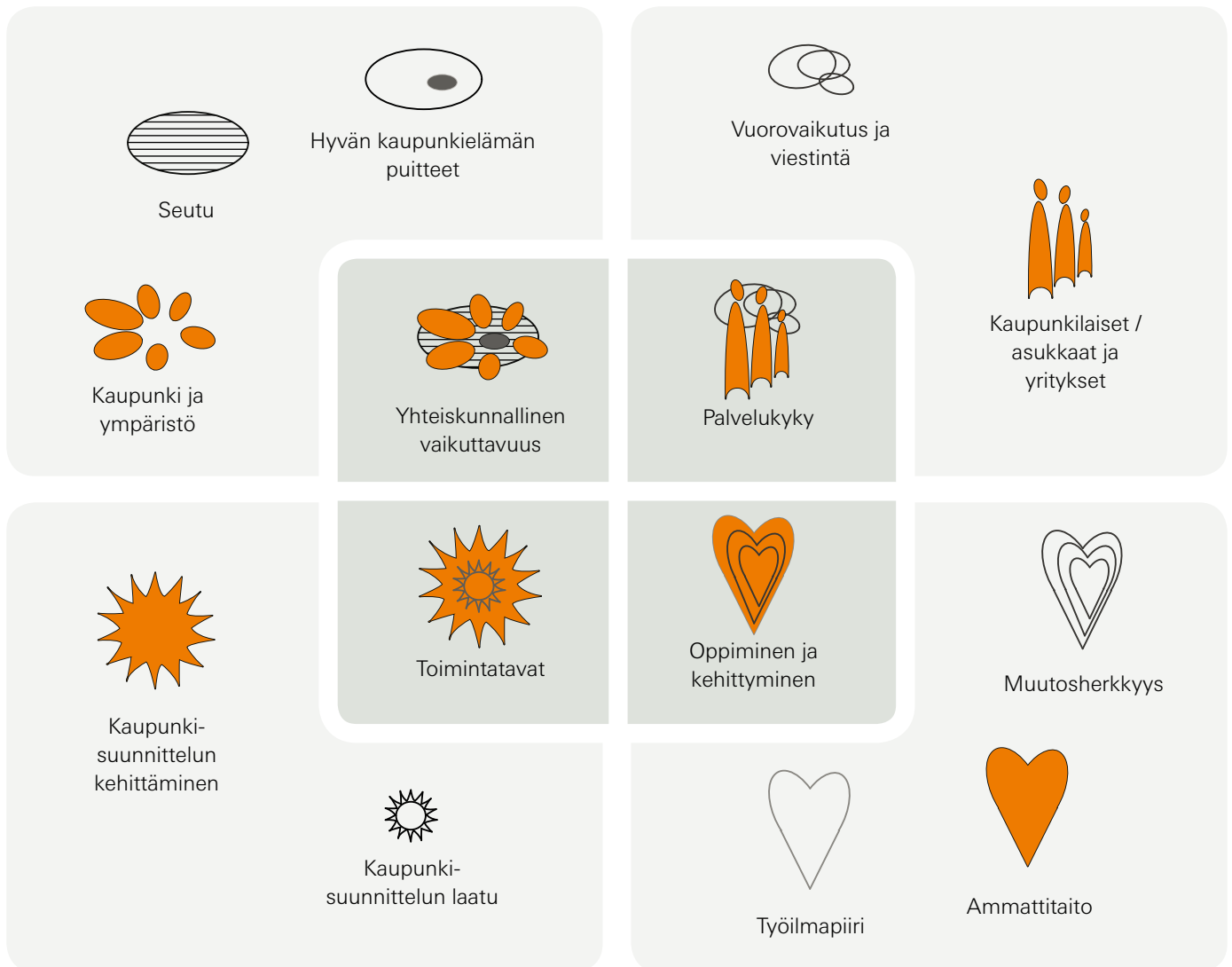
2

Strategiset painopisteet

Kaupungin strategiaohjelma

Kaupunkisuunnittelun tehtävät toteuttavat Helsingin kaupunginvaltuuston hyväksymää strategiaohjelmaa kaudelle 2009–2012. Ohjelma jakautuu neljään pääkohtaan: hyvinvointi ja palvelut, kilpailukyky, kaupunkirakenne ja asuminen sekä johtaminen. Näistä pääkohdista on poimittu kaupunkisuunnittelua koskevat strategiset painopistealueet ja tavoitteet.

ja tavoitteet näkökulmittain

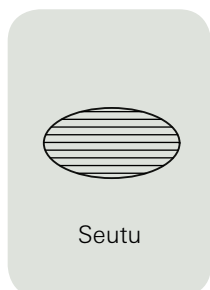

Viraston tasapainotettu strateginen näkökulmakehikko (BSC):

Viraston toiminnan näkökulmat ovat yhteiskunnallinen vaikuttavuus, palvelukyky, toimintatavat sekä oppiminen ja kehittyminen. Strategisten painopisteiden määrittelyssä on tarkasteltu kaupungin strategiaohjelman lisäksi myös toimintaympäristön keskeisiä muutoksia, joista keskeisimmät ovat talouden kehitys, ilmastonmuutokseen liittyvät tavoitteet sekä seudullinen yhteistyö. Lisäksi vuosien 2012–2014 tavoitteita ja toimenpiteitä on tarkasteltu riskienhallinnan näkökulmasta.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Painopiste

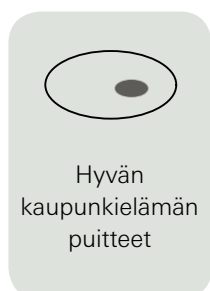
Tavoite

Aktiivinen vaikuttaminen

- seudun yhteisen kaupunkipolitiikan määrittelyyn
- seudullisen maankäytön yleissuunnittelun edistämiseen
- seudun liikennejärjestelmän kehittämiseen

Toimenpiteet 2012–2014

- Helsingin uusi yleiskaava
- Östersundomin yleiskaavaehdotus
- Kaupunkirakenteen arviointi- ja seurantatyökalun (KARVI) jatkokehittäminen seudulliseksi
- Joukkoliikenteen poikittaisyhteyksien toteuttamisedellytysten parantaminen
- HLJ 2011 toteutuksen edistäminen, osallistuminen HLJ 2015 valmisteluun
- Pyöräliikenteen laatuikäytävät
- Kehä II katumaisena maantienä maankäyttösuunnitelmiseen

Asuntorakentamisen edistäminen MA-ohjelman mukaisesti

Monipuolisen elinkeinotoiminnan turvaaminen ja edistäminen

Verkostokaupungin kehittäminen keskustarakennetta vahvistamalla (Helsingin ydinkeskusta, aluekeskukset, alakeskukset)

- Osallistuminen MA-sihteeristön toimintaan
- Yleiskaavaan liittyvät elinkeinoselvitykset ja periaatteet työpaikka-alueille
- Jokerivarsien maankäyttötarkastelut
- Pesararadan ja länsimetron sosiaalisten ja taloudellisten vaikutusten arviointi
- Kävelykeskustan kehittäminen
- Pääkatuverkon kehittäminen
- Liikenneturvallisuuden parantaminen
- Pysäköintijärjestelmän kehittäminen; asukkaat, toimitilat, liityntäpysäköinti

Kaupungin strategiaohjelma

Kilpailukyky:

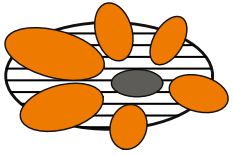
Monimuotoinen, kansainvälisesti kilpailukykyinen ja turvallinen Helsinki

- Houkutteleva, toimiva ja hauska kaupunki
- Monipuolisen elinkeinorakenteen ja uusien työpaikkojen Helsinki
- Luodaan edellytyksiä palvelualueiden, osamiskeskittymien ja yritysten kasvulle
- Luodaan edellytykset työpaikkamäärän kasvulle

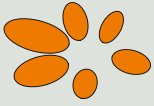
Kaupunkirakenne ja asuminen:

Asumisen määrä ja laatu sekä kaupunkiympäristön monipuolisuus turvataan

- Toteutetaan mielenkiintoisia, kauniita ja toimivia urbaaneja asuinalueita ja ympäristöjä
- Helsingin keskustan elinvoimaa vahvistetaan

Painopiste

Kaupunki ja
ympäristö

Tavoite

Viihtyisän, elinvoimaisen ja toimivan kaupunkiympäristön/kaupunkitilan syntymisen edistäminen

Kestävien elämäntapojen tukeminen

Ekotehokkuuden edistäminen

Toimenpiteet 2012–2014

- Ekotehokkuustyökalun jatkokehittäminen
- Kaupunkipuistojen suunnittelu esikaupunkien julkisiksi tiloiksi
- Moottoritiemäisten alueiden maankäyttö- ja liikennetarkastelut
- Joukkoliikenteen nopeuttaminen ja luotettavuuden parantaminen
- Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen; pyöräilyprojekti
- Telakkarannan asemakaavan muutos
- Keskuspuiston keskiosan asemakaavan muutos

Kaupunkirakenne ja asuminen:

Liikennejärjestelmää kehitetään kestävien liikennemuotojen edistämiseksi

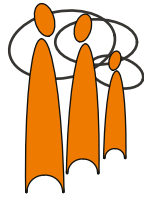
- Liikennejärjestelmää kehitetään pääosin raide liikenteeseen perustuen, joukkoliikenteen palvelutasoa nostamalla sekä kävely- ja pyöräilymahdollisuuksia lisäämällä
- Helsinkiläisten ja seudullisten intressien yhteensovittamisesta huolehditaan

Kaupunkirakenne ja asuminen:

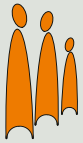
Kaupunkirakennetta eheytetään ilmastomuutokseen vastaamiseksi

- Kaupunkirakennetta eheytetään raideliikenneverkkoon tukeutuen
- Kaupunkirakennetta kehitetään energiaa säästäväksi
- Täydennysrakentamista edistetään

Palvelukyky

Painopiste

Kaupunkilaiset /
asukkaat ja
yritykset

Tavoite

Tarvittavien asemakaavojen laatiminen noin 5 000 asunnon rakentamiselle, josta vähintään 1 250 asuntoa on täydennysrakentamista

Tarvittavien asemakaavojen laatiminen toimitilarakentamiselle hakemusten ja elinkeinostrategian mukaisesti

Toimenpiteet 2012–2014

- Kuninkaantammen keskusta-alueen asemakaavan muutos
- Kruunuvuorenrannan Haakoninlahden asemakaavan muutos
- Muut asumisen asemakaavat
- Lautasaaren metroaseman maanpäälliset asemakaavan muutokset
- Kontulan keskustan asemakaavan muutos

Vuorovaikutus
ja viestintä

Ennakoivan, avoimen ja osallistavan viestinnän edistäminen kaupunkisuunnittelussa

- Yleiskaavaan liittyvä markkinointi, viestintä ja vuorovaikutus
- WDC 2012 -hankkeisiin liittyvä viestintä
- Verkkoviestinnän ja -palvelujen parantaminen (esimerkiksi hel.fi konseptiuudistus ja Suunnitelmat kartalla -palvelun jatkokehittäminen)
- Laiturin toiminnan kehittäminen asiakaspalvelustrategian linjausten mukaisesti
- Koko kaupungin asiakaspalautejärjestelmän "Palauteydin" pilotointi

Kaupungin strategiaohjelma

Kaupunkirakenne ja asuminen:

Asumisen määrä ja laatu sekä kaupunkiympäristön monipuolisuus turvataan

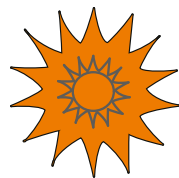
- Asuntotuotannon määrän ja laadun toteutuksesta huolehditaan

Hyvinvointi ja palvelut:

Asiakkoiset palvelut tarjotaan asukkaan osallisuutta ja omaa vastuuta vahvistaen

- Sähköisiä palveluja, vuorovaikutusta ja osallisuutta vahvistetaan

Monipuolisen elinkeinorakenteen ja uusien työpaikkojen Helsinki

Toimintatavat

Painopiste

Kaupunki-
suunnittelun
laatu

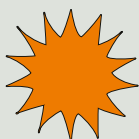
Tavoite

Suunnittelun korkea laatu

- menettelytapojen yksinkertaistaminen ja yhtenäistäminen
- prosessien kehittäminen yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa
- kustannustietoisuuden edistäminen

Toimenpiteet 2012–2014

- Kaavataloudellisen tiedon liittäminen perustietokantoihin
- Asemakaavaprosessin sovittaminen sähköiseen asianhallintaan
- Asuntotuotantokaavojen toteuttamiskelpoisuuden selvittäminen
- Kiinteistöviraston ja rakennusviraston prosessien sovittaminen asemakaavaosaston prosessiin
- Liikennesuunnitteluosaston sekä katu- ja puistoosaston prosessien kehittäminen
- Kustannustietoisuuden edistämiskoulutukset

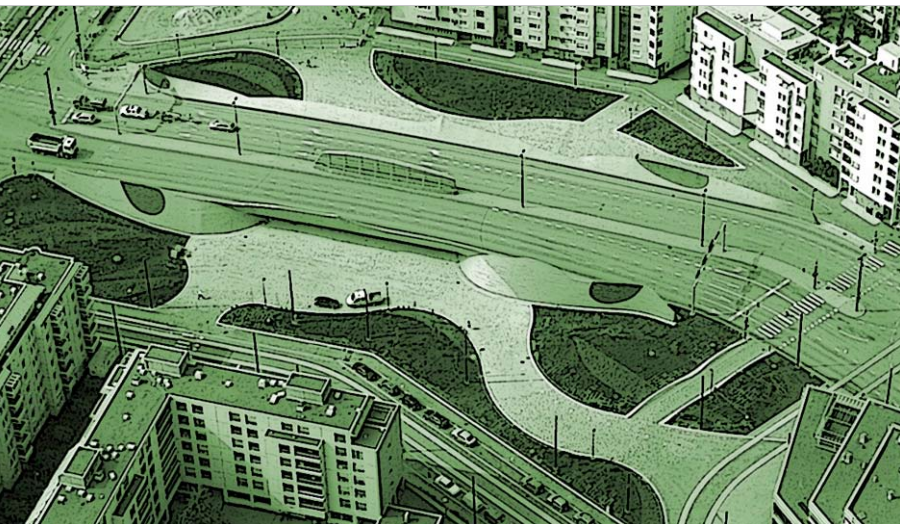
Kaupunki-
suunnittelun
kehittäminen

Hallintokuntien suunnittelyyhteistyö

Sähköisen asianhallinnan tehokas käyttö

Tietotekniikan parempi hyödyntäminen

- Asuntokaavoituksen sisällöllinen kehittäminen yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa
- Sähköinen asianhallinta (Ahjo), projektinhallinta (ProjectWise)
- Stella Map, Windows 7 -koulutukset
- Tehdään selvitys ja tämän pohjalta laaditaan toimenpideohjeet: hyvät käytännöt, mallisuoritukset, koulutus, perehdyttäminen.

Strategiaohjelma

Talouden tasapainosta huolehditaan ja palvelutuotannon vaikuttavuutta parannetaan

Kuva: Ruoholahti, Kaupunkimittausosasto

Oppiminen ja kehittyminen

Painopiste

Ammattitaito

Tavoite

Hyvän johtamisen varmistaminen

Henkilöstötarpeiden ennakointi ja asiantunteva rekrytointi sekä perehdyttämisen varmistaminen

Kansainvälisen vuorovaikutuksen hyödyntäminen

Toimenpiteet 2012–2014

- Esimiesten tehtävät ja vastuut
- Esimieskoulutuksen jatkaminen
- Ennakointisuunnitelma, perehdyttämissuunnitelma, urapolkumalli
- Kaupunkisuunnitteluakatemia (Berliini-Helsinki) tulosten hyödyntäminen

Työilmapiiri

Sisäisen viestinnän ja tiedonkulun parantaminen

Sisäisen keskustelun lisääminen ja yhteistyön parantaminen

Työyhteisötaitojen kehittäminen

- Sisäisen viestinnän suunnitelma
- Aluekokousten kehittäminen (liikennesuunnittelu)
- Tyhy-ohjelman toteuttaminen

Muutosherkkyys

Tavoitteiden mukainen ja tasaisesti jakautunut tuotanto

Uuden tutkimustiedon hyödyntäminen

- Tehtävien priorisointi ja joustava resursointi (mm. toimintasuunnitelmaan tulevien hankkeiden aikataulutus sekä lautakunnan esityslistalle tulevien suunnitelmien tasainen jakautuminen)
- Tutkimusyhteistyö

Kaupungin strategiaohjelma

Johtaminen:

Muutosvalmiutta lisätään johtamista ja henkilöstön osaamista kehittämällä

- Laadukkaalla johtamisella ja henkilöstön osaamisella ja vaikutusmahdollisuuksilla kehittämällä edistetään yhteisten tavoitteiden saavuttamista ja toiminnan kehittämistä
- Henkilöstön saatavuutta, osaamista, palkitsemista ja työhyvinvointia vahvistetaan

2.1 Sitovat toiminnalliset tavoitteet vuonna 2012

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 16.11.2011 vuoden 2012 talousarvion, missä kaupunkisuunnitteluvirastolle vahvistettiin seuraavat sitovat toiminnalliset tavoitteet:

- Laaditaan kuntien yhteinen yleiskaavaehdotus Östersundin alueelle
- Laaditaan MA-ohjelman mukaisesti asemakaavoja noin 5 000 asunnon rakentamisen mahdollistamiseksi pääosin raideliikenteen palvelualueelle (tämä tarkoittaa noin 450 000 kem²:n kaavoittamista)
- Asemakaavoitetusta asutokerrosalasta vähintään 1 250 asuntoa on täydennysrakentamista (noin 110 000 kem²)
- Joukkoliikenteen kuljetusosuus aamuliikenteessä keskustaan on > 73 %
- Joukkoliikenteen osuus poikittaisliikenteessä on 21 %
- Jalankulku-, pyöräily- ja joukkoliikennematkojen yhteen laskettu osuus kaikista matkoista kasvaa yhden prosenttiyksikön
- Energian säästötavoite: 2 %:n säästö vuonna 2012 vuoden 2011 kokonaisenergian kulutuksesta

2.2 Ympäristötavoitteet

Suunnittelun yhteydessä tarkastellaan aina sekä hankkeiden vaikutuksia ympäristöön että ympäristötekijöiden maankäytölle asettamia reunaehtoja. Suunnittelun yhteydessä tehdään etenkin meluun, tärinään, ilmanlaatuun, maaperän ja sedimenttien pilaantuneisuuteen sekä laitosten riskeihin liittyviä selvityksiä, arviointeja ja suunnitelmia.

Kaupunkisuunnittelun muut ympäristötavoitteet ja toimenpiteet on kerrottu sivulla 11.

2.3 Muut toiminnalliset tavoitteet vuonna 2012

- Turvataan elinkeinoelämän toimivuus laatimalla riittävästi toimitilakaavoja kaupunkirakenteen ja saavutettavuuden kannalta hyville paikoille
- Liikenneonnettomuuksissa loukkaantuvien ja kuolevien kokonaismäärän vähenemistrendi on vähintään 2 % vuodessa
- Yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa tuetaan toimia, jotka edistävät pyöräilyä. Tavoitteena on pyöräilyn lisääminen ja turvallisuuden edistäminen
- Selvitetään asukaspysäköintialueen pysäköintimaksuajan jatkaminen klo 21 saakka.

3

Vuosien 2011–2013 keskeiset

Yleissuunnittelun toiminta kattaa yleiskaavoituksen, maankäyttöä tukevan tutkimuksen ja teknistaloudellisen suunnittelun. Yleissuunnittelun kautta tulkitaan kaupungin strategiset tavoitteet maankäytön kielelle. Seudullinen maankäytön suunnitteluyhteistyö kuuluu ydintehtäviin.

Keskeisenä tehtävänä toimintakaudella on Helsingin uuden yleiskaavan laatiminen. Teknistaloudellisen suunnittelun tarkoitus on varmistaa rakentamisen toteutuskelpoisuus.

Yleissuunnittelun avulla suunnitetaan kaupungin maankäyttöä pitkällä tähtäyksellä ja tuotetaan ajantasaisia ja ennakoivaa sovellettua tietoa suunnitteluratkaisujen perustaksi. Toimintakauden 2012–2014 ydintehtäviä ovat:

- Asumisen ja maankäytön seudullinen suunnittelu tiiviissä yhteistyössä liikenteen suunnittelun kanssa
- Uusien kaupunginosien toteuttamisedellytysten luominen
- Kaavavarannon riittävyyden varmistaminen
- Esikaupunkialueiden kehittäminen ja täydennysrakentaminen
- Suunnittelun laadullinen kehittäminen (ekotehokkuus, seurantavälineet)

Keskeiset suunnitelmat

Helsingin yleiskaava

Helsinkiin laaditaan uusi yleiskaava. Työ käynnistyy vuonna 2012 jatkuen toimintasuunnitelmakauden yli aina vuoteen 2016. Aluksi keskitytään yleiskaavan periaatteisiin ja teemoihin. Pääkaupunkiseudun kuntien kanssa jatketaan yhteistyötä yhteisen maankäytön kehityskuvatyön puitteissa. Lähtökohtana on kehittää Helsinkiä maankäyttöään tiivistyvänä raideliikenteeseen tukeutuvana verkostokaupunkina.

Periaatesuunnitelmat

Yleiskaavatyön pohjaksi käynnistetään useita suunnittelu- ja selvityksiä. Tavoitteena on tutkia periaatteet maankäytön tehostamiseksi asemanseuduilla ja poikittaisten joukkoliikenteen runkoyhteyksien varsilla. Maankäytön tehostaminen on edellytys sille, että uudet poikittaisyhteydet voidaan toteuttaa raiteina.

Yleiskaavatyön alkuvaiheessa selvitetään myös mahdollisuudet uusien vetovoimaisten asuinalueiden suunnitteluun ja vanhojen laadukkaaseen täydennysrakentamiseen, liikenteen lievealueiden maankäytön tehostamiseen sekä yritysalueiden kehittämiseen.

Maisemaan, virkistykseen ja vapaa-aikaan liittyvä toiminta selvitetään osana yleiskaavan kaupunkirakennetarkasteluja. Tarkoituksena on löytää periaatteellisia suunnitteluratkaisuja ja teemakohtaisia tavoitteita sekä tutkia niiden taloudellisia ja teknisiä toteuttamisedellytyksiä. Työ on ohjelmoitu osakokonaisuuksiksi, joita ovat:

- Poikittaisten raideyhteyksien mahdollistamiseksi tehtävät maankäytön kehittämistarkastelut
- Asemanseutujen, erityisesti tärkeiden liikenteellisten solmukohtien maankäytön tehostamiseen liittyvät suunnitelmat

- Liikenteen lievealueiden kaupunkikuvan parantamiseen, maankäytön tehostamiseen ja estevaikutusten poistamiseen liittyvät periaatteet
- Lisä- ja täydennysrakentamisen edellytysten parantamiseen tähtäävät suunnitelmat
- Esikaupunkien vetovoiman lisäämiseen liittyvät suunnittelutehtävät

Yleiskaavan tutkimukset ja selvitykset

Yleiskaavan valmistelu edellyttää eri teemoja tukevia perusselvityksiä. Lisäksi edellytetään kaavan toteuttamisesta aiheutuvien vaikutusten arviointeja. Valmisteluvaiheessa tutkitaan mm. nykyisen yleiskaavan kaavavarannot ja arvioidaan ulkomaisten kaupunkiseutujen strategisia maankäytön suunnitelmia.

Käynnistysvaiheen aikana kootaan tietopohjaa suunnittelulle sekä analysoidaan keskeiset muutostarpeet ja tulevaisuuden haasteita. Lisäksi hyödynnetään jo tehtyjä ajantaisaisia selvityksiä. Keskeisiä teemoja ovat:

- Elinkeinot, talous ja yritysten sijoittuminen
- Kauppa ja palvelut
- Ekotehokkuus ja energian säästö
- Saavutettavuus ja toimintojen verkostot
- Asuminen ja väestökehitys
- Kulttuuriympäristöjä koskevat selvitykset
- Virkistys- ja maisemaselvitykset

Suunnittelua tukevia uusia työkaluja hyödynnetään yleiskaavaratkaisujen havainnollistamisen ja arvioinnin välineinä. Näitä ovat mm. kaavoituksen arviointityökalu kaava-kohteiden kaupunkirakenteellista arviointia varten ja ekotehokkuustyökalu kaavojen ekotehokkuuden arvioimiseen. Lisäksi hyödynnetään paikkatietomenetelmiä ja ylläpidetään tietokantoja, mikä edellyttää jatkuvaa tiiviisti yleiskaavoitukseen integroitua työpanosta.

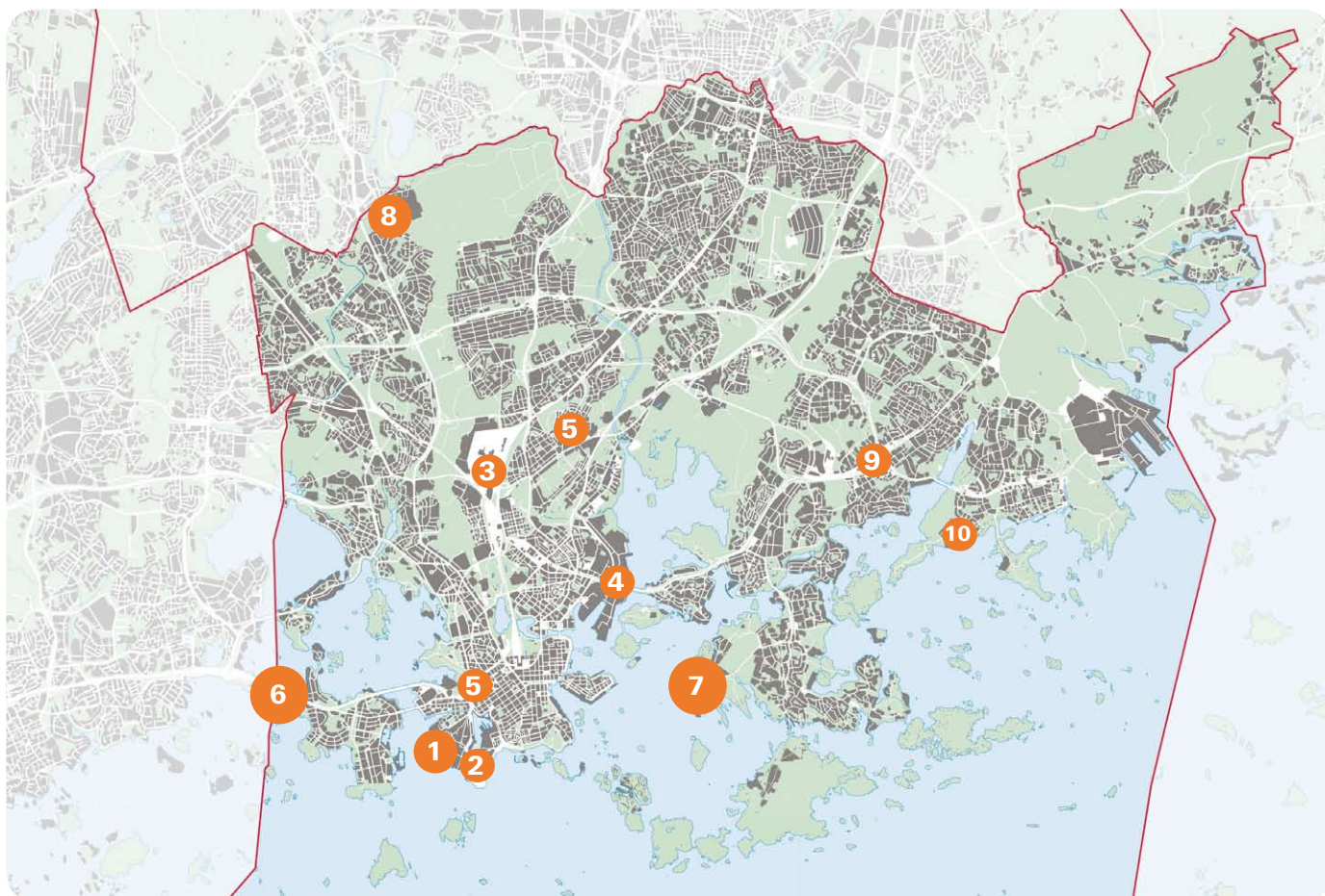
Asuminen

Laaditaan asunto-ohjelman mukaisen asuntorakentamisen mahdollistamiseksi asemakaavaehdotuksia monipuoliselle ja kohtuullisin kustannuksin toteutettavissa olevalle asuntotuotannolle eri käyttäjäryhmille

Tärkeimmät kaavoituskohteet vuosina 2012–2014:

1. Jätkäsaari
2. Hernesaari
3. Keski-Pasila
4. Kalasatama
5. Koskelan ja Marian sairaala-alueet
6. Koivusaari
7. Kruunuvuorenranta
8. Kuninkaantammi
9. Itäkeskus
10. Meri-Rastilan länsiranta

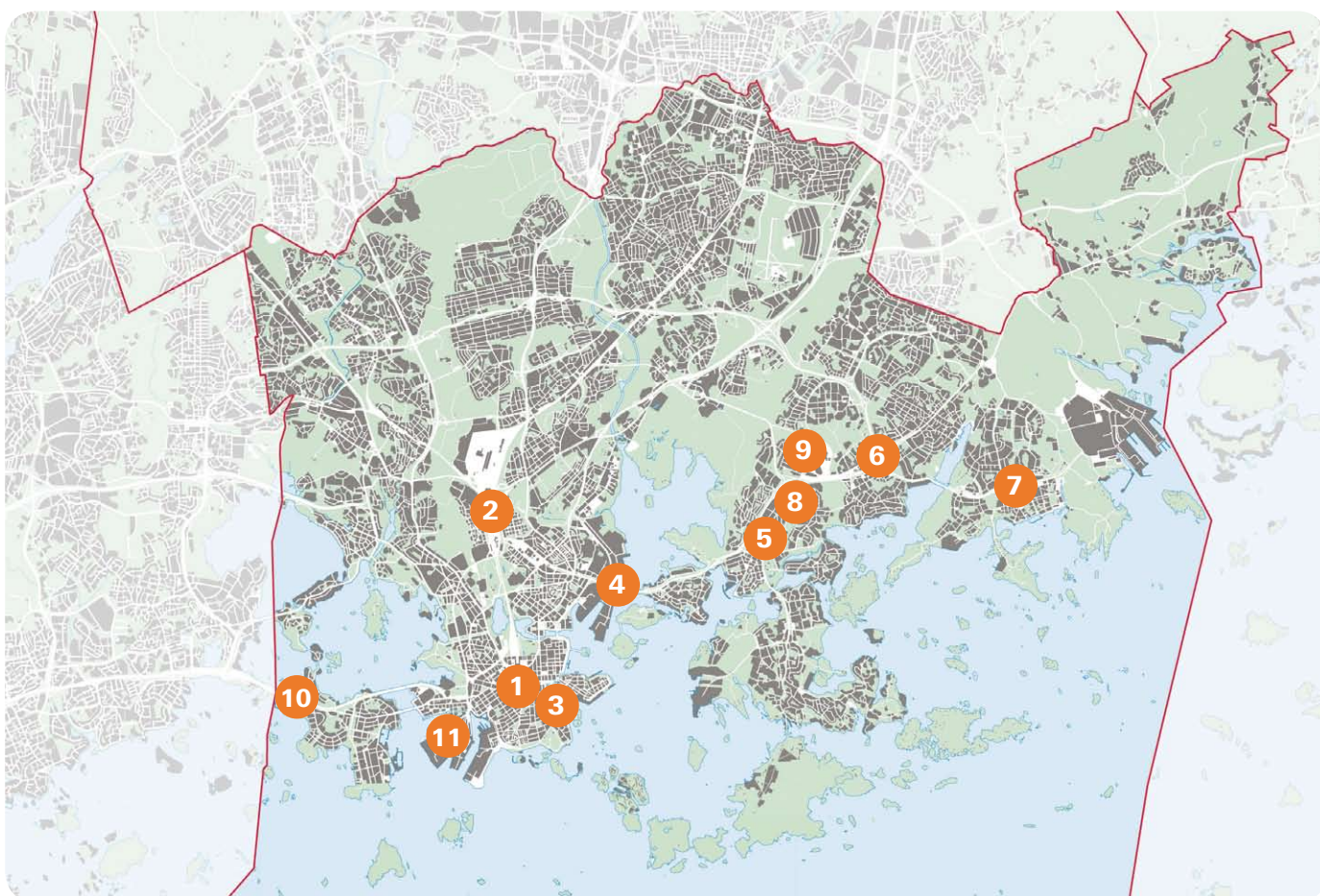

Elinkeinotoiminta

Turvataan elinkeinoelämän kehittäminen ja elinkeinopolitiikan toteuttaminen laatimalla riittävästi ja oikea-aikaisesti toimitilakaavoja kaupunkirakenteellisesti tarkoitukseenmukaisille paikoille

Tärkeimmät kaavoituskohteet vuosina 2012–2014:

1. Ydinkeskustan hankkeet
2. Keski-Pasila
3. Eteläsatama
4. Kalasatama
5. Herttoniemen keskus
6. Itäkeskus
7. Vuosaaren keskus
8. Herttoniemen yritysalue
9. Roihupellon yritysalue
10. Koivusaari
11. Jätkäsaaren keskustakorttelit

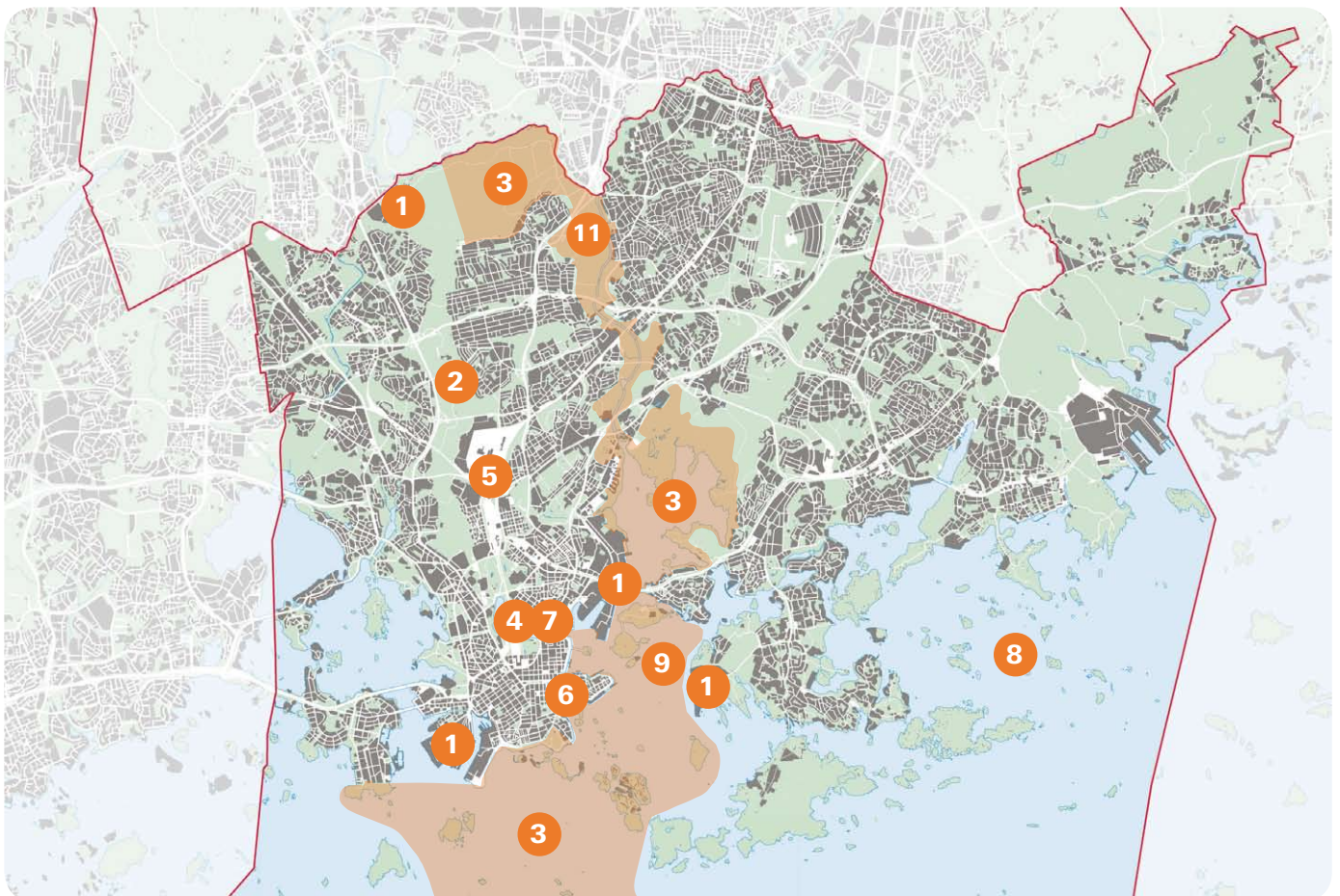

Julkinen kaupunkitila ja viheralueverkosto

Suunnitellaan julkista kaupunkiympäristöä ja keskeisiä virkistysaluekokonaisuuksia

Tärkeimmät suunnittelukohteet vuosina 2012–2014:

1. Suuriin asuntoaluekohteisiin liittyvä maisema- ja virkistysaluesuunnittelu: Kruunuvuorenranta, Jätkäsaari, Kuninkaantammi, Kalasatama
2. Keskuspuisto
3. Helsingipuisto
4. Töölönlahden puistoalueet ja julkiset kaupunkitilat
5. Keski-Pasila, julkiset kaupunkitilat
6. Eteläsatama
7. Kävelykeskusta
8. Itäinen saaristo
9. Kruunuvuorensilta
Siirtolapuutarhojen kehittäminen

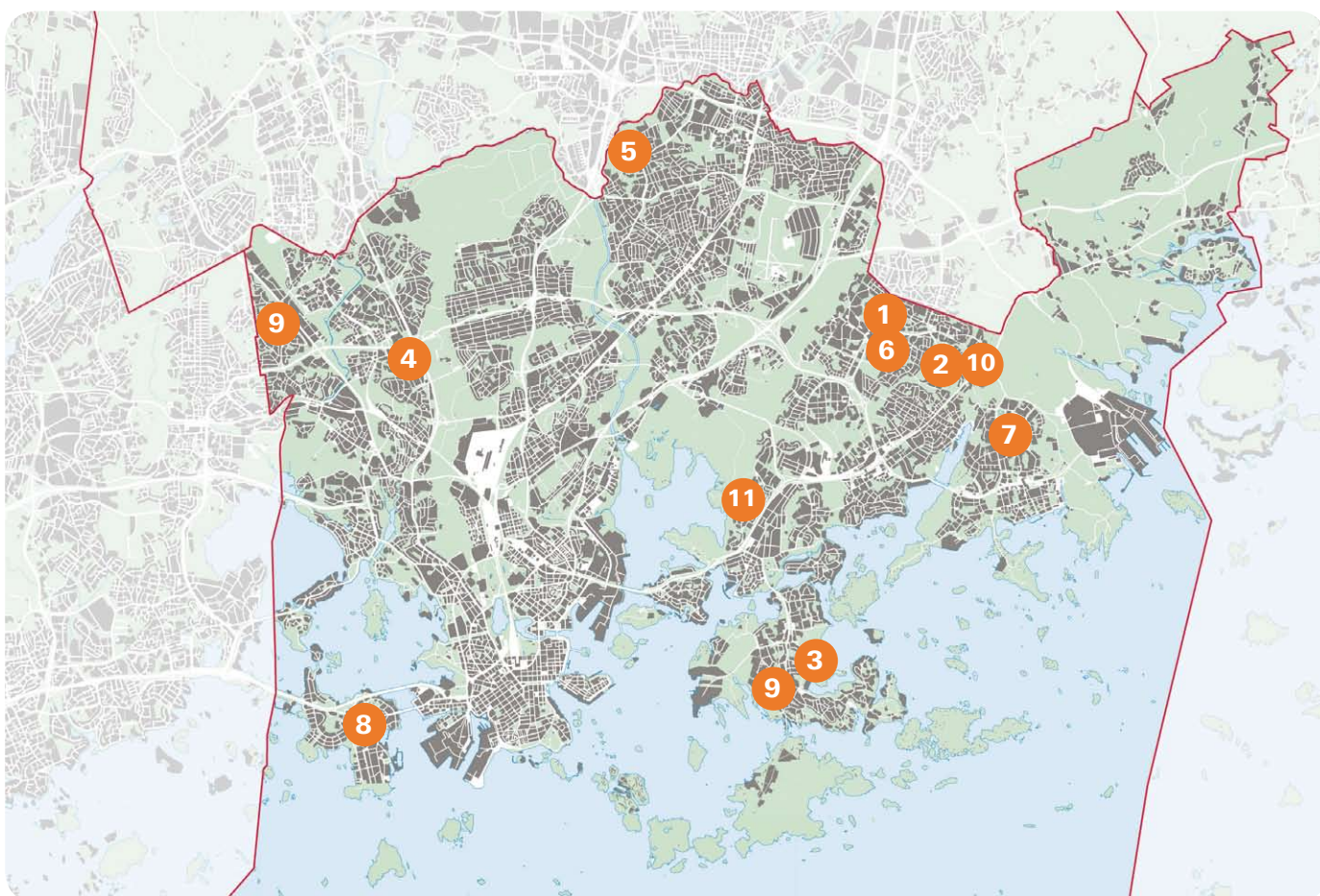

Esikaupunkivyöhykkeen kehittäminen ja täydennysrakentaminen

Suunnitellaan täydennysrakentamista laaja-alaisessa yhteistyössä Helsingin esikaupunkialueella raideliikenteeseen tukeutuen.

Tärkeimmät suunnittelukohteet vuosina 2012–2014::

1. Kontula
2. Mellunmäki
3. Laajasalo
4. Pohjois-Haaga
5. Siltamäki
6. Kontulan keskus
7. Keski-Vuosaari
8. Lauttasaaren liikekeskus
9. Kaupungin vuokratilokortteleiden lisä- ja täydennysrakennushankkeet (mm. Laajasalo, Konala)
10. Mellunmäen eteläosan uudet pientaloalueet
11. Länsi-Herttoniemen uudet pientaloalueet

Liikenne

Helsingin seudun 14 kunnan alueelle hyväksyttiin maaliskuussa 2011 liikennejärjestelmäsuunnitelma, HLJ 2011. Suunnitelma on strateginen, seudullista liikennepolitiikkaa linjaava pitkän tähtäimen suunnitelma, jossa määritellään yhteiset liikennejärjestelmän kehittämisen tavoitteet ja toimenpiteet. Vuoden 2012 alkupuolella on tavoitteena saada seudun kuntien ja valtion kesken sitovat päätökset ja aiesopimus seudun liikennejärjestelmän lähivuosien kehittämistä sekä varmistaa toimenpiteiden toteuttaminen ja rahoitus osapuolten yhteistyönä. Aiesopimukseen on tarkoitus yhdistää liikenteen lisäksi maankäytön ja asumisen kehittämistavoitteet ja -toimenpiteet.

Helsingin sisäistä liikennejärjestelmää kehitetään valtuustostrategian mukaisesti kestävien liikennemuotojen edistämiseksi pääosin raideliikenteeseen perustuen, joukkoliikenteen palvelutasoa nostamalla sekä kävely- ja pyöräilymahdollisuuksia lisäämällä. Joukkoliikenteen parantamisen rinnalla kehitetään pääkatuverkon ongelmakohtia. Niiden kehittäminen parantaa myös joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä. Liikenteen hallinnan keinoin edistetään liikennejärjestelmän turvallista ja tehokasta sekä taloudellisesti ja ympäristöllisesti kestävää käyttöä.

Keskeiset liikennesuunnittelutehtävät vuosina 2012–2014

Liikennejärjestelmän kehittäminen

Helsingin seutu

Osallistuminen Helsingin seudun liikennejärjestelmän kehittämiseen

- Uudenmaan maakuntakaavan liikenneyhteistyö
- HLJ 2011-suunnitelman toteutuksen edistäminen ja osallistuminen HLJ 2015 valmisteluun
- Liityntäpysäköintijärjestelmä
- Raide-Jokerin hankesuunnitelman laatiminen yhdessä Espoon, HSL:n ja liikenneministeriön kanssa
- Tiederatikan esisuunnittelu yhdessä Espoon ja HSL:n kanssa
- Pisara-radon rakentamiseen tähtäävä suunnittelu yhdessä Liikenneviraston kanssa ja pintaliikenteen suunnittelu yhdessä HSL:n kanssa
- Östersundomin liikennejärjestelmän sekä raide- ja tieyhteyksien suunnittelu yhdessä HSL:n, Vantaan, Siipoon ja Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa
- Kansainväliset liikenneyhteydet (mm. Helsinki – Tallinna ja Helsinki – Pietari)

Helsinki

- Raitioliikenne- ja metroverkon kehittämisselvitykset yhdessä HSL:n kanssa
- Logistiikkajärjestelmien kehityksen seuraaminen ja edistäminen yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa
- Pysäköintipolitiikkavaihtoehtojen arviointi ja pysäköintijärjestelmän kehittäminen (asukkaat, toimitilat, liityntäpysäköinti)
- Laajasalon joukkoliikennejärjestelmän kehittäminen yhdessä HSL:n kanssa
- Liikenteen ympäristöselvitykset

Joukkoliikennehankkeet

- Bussi- ja raitiovaunuliikenteen nopeuttaminen ja luotettavuuden parantaminen (mm. Bussi-Jokeri)

- Jokeri 0 –runkobussilinjan etuusjärjestelyjen suunnittelu (linjan liikenne alkaa 2015)
- Jokeri 2:n tunneli-, tie- ja katujärjestelyt
- Töölöntori - Linnankoskenaukio - Mannerheimintie - raitioyhteyden suunnittelu
- Munkkivuoren raitiotien tarve- ja toteuttamiskelpoisuus selvitys yhdessä HSL:n kanssa
- Pasila - Kalasatama - raitiotieyhteys
- Laajasalon ja kantakaupungin välisten raitioteiden suunnittelu
- Hernesaaren raitiotieyhteys

Pääväylähankkeet

Maantiet

- Säteittäiset pääväylät
 - Länsiväylän itäpään pyöräliikenneyhteydet ja Koivusaaren liittymä
 - Vihdintien joukkoliikenteen ja Konalantien liittymän parantamistoimenpiteet
 - Hämeenlinnanväylän liittymä Kuninkaantammen
 - Tuusulanväylän kääntäminen Veturitielle
 - Lahdenväylän liittymien sekä välin Vantaanjoki - Maaherrantie kehittäminen
 - Porvoonväylän liittymä Gumböleen
- Hakamäentien jatkeet Turunväylälle ja Lahdenväylälle
- Kehä I:n pullonkaulojen poistaminen
- Kehä II:n yleissuunnitelman tarkistaminen

Pääkadut

- Itäväylän ja Linnanrakentajantien liittymä
- Sörnäistentunneli
- Yhdyskatu Itäväylä - Kehä I
- Telakkakatu

Keskusta

Kävelykeskustan jalankulku- ja ajoneuvoliikenteen yleissuunnitelma

Asukkaiden ja yritysten liikennealoitteiden valmistelu

Liikenteenhallinnan, liikennevalo-ohjauksen ja älyliikenteen kehittäminen

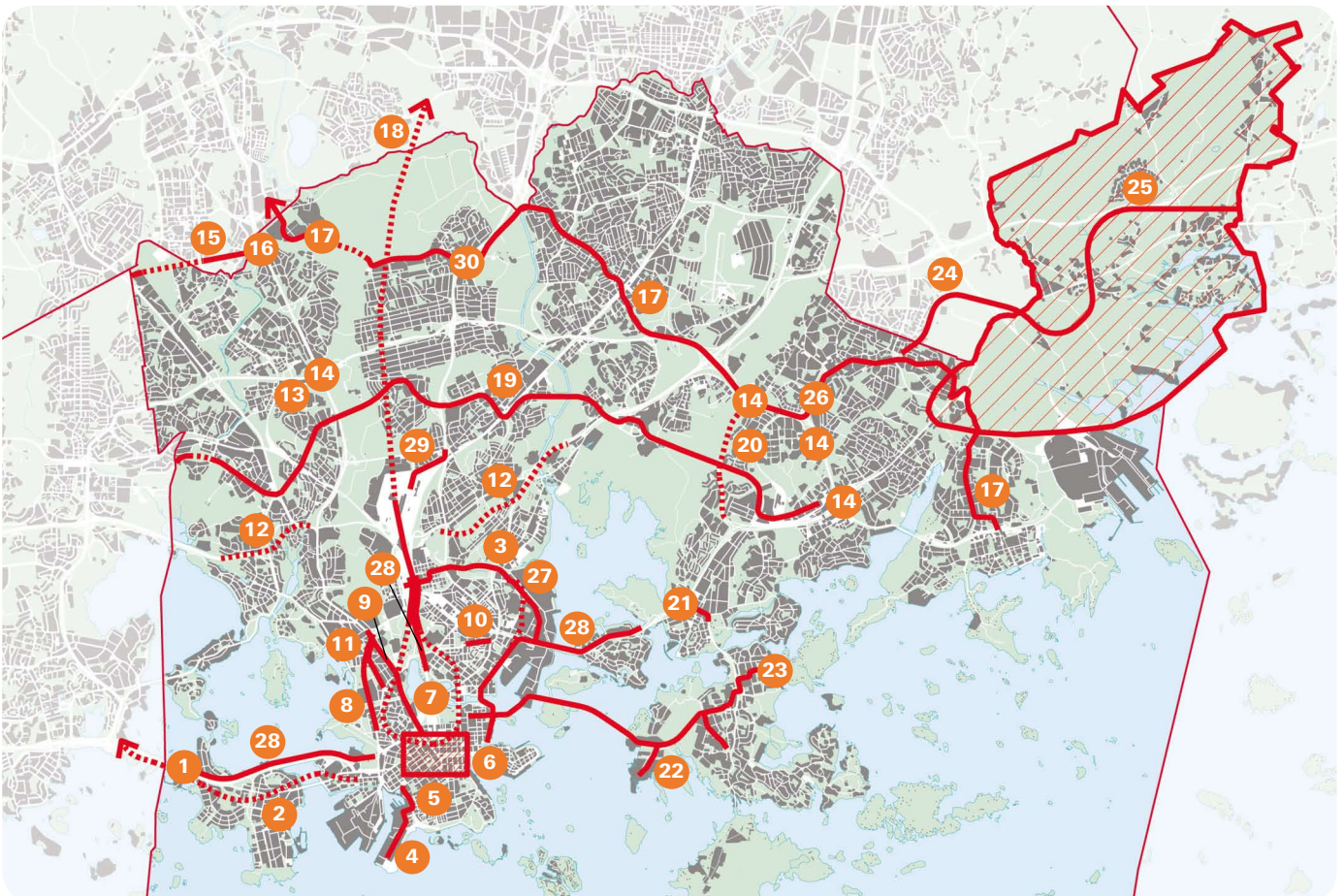
- Joukkoliikenteen liikennevaloetuuksien kehittäminen ja merkittävään laajentamiseen varautuminen
- Älyliikenteen hyödyntämisen kehittämissuunnitelman laadinta
- Bussikaistojen automaattisen kameravalvonnan pilotoinnin laajentaminen yhdessä HSL:n ja poliisin kanssa

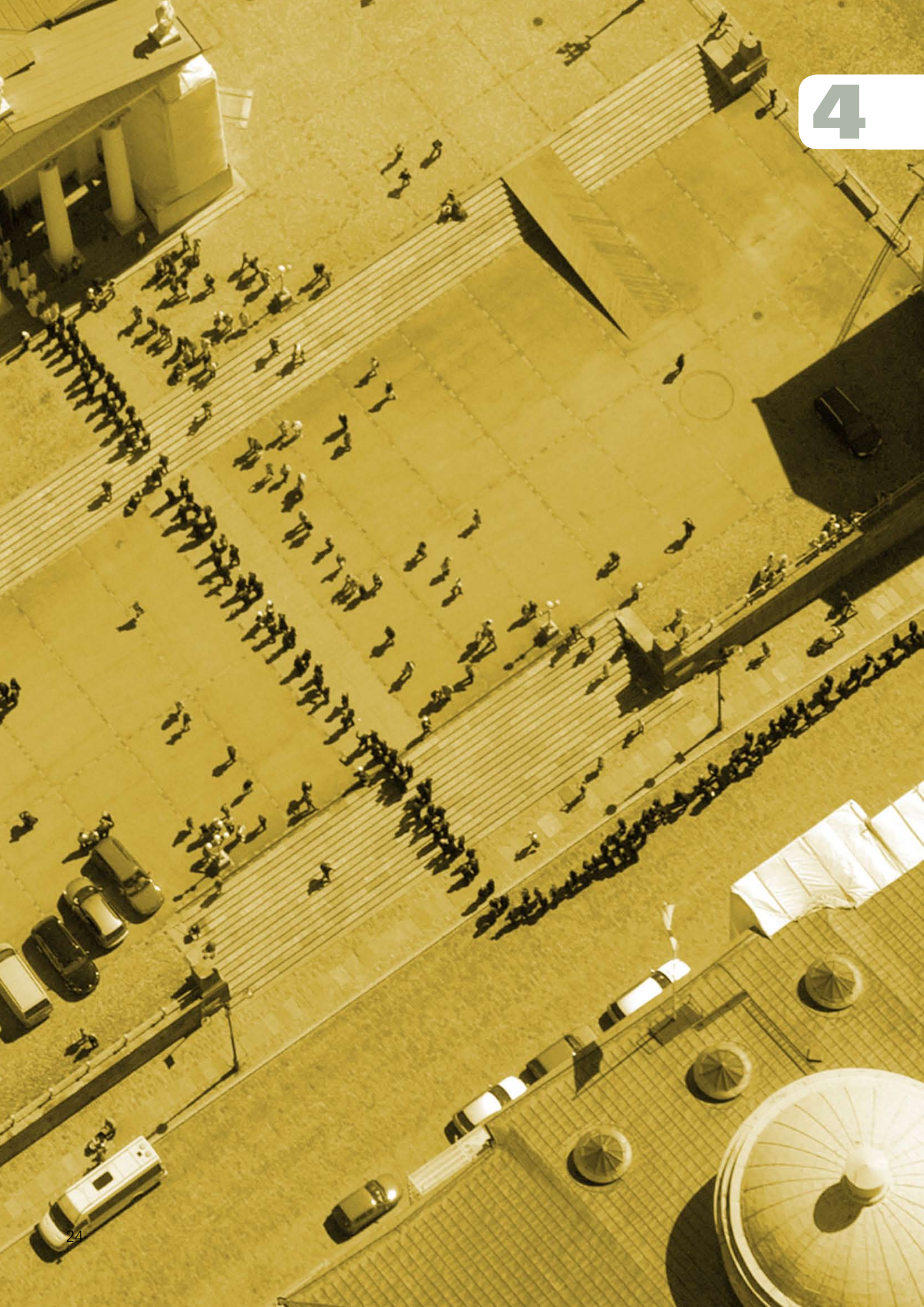
Pyöräilyn edistäminen

Pyöräilyprojekti

- Pyöräilyn edistämisen hyötyjen arviointi ja pyöräilyn asemointi liikennepolitiikan arvokentässä
- Pyöräilyn suunnitteluperiaatteet
- Pyöräilyn markkinointi ja yhteistyö
- Pyöräkeskus
- Pyöräpysäköinti
- Pyörätiehankkeet

1. Koivusaaren liittymä	13. Kaupintien ja Näyttelijäntien liittymä	22. Laajasalon raitiotieyhteys
2. Länsimetro	14. Kehä I:n ja Hämeenlinnanväylän liittymä	23. Laajasalon keskustan liikennejärjestelyt
3. Pasila Kalasatama raitiotieyhteys	Kehä I:n ja Kivikontien liittymä	24. Östersundomin raideyhteys
4. Hernesaaren raitiotie	Kehä I:n ja Myllypurontien liittymä	25. Östersundomin tie- ja katuverkko
5. Telakkakatu	Kehä I:n ja Itäväylän liittymä	26. Vihdintien ja Konalantien liittymä
6. Kävelykeskusta	15. Kehä II	27. Sörnäisten tunneli
7. Pisara-rata	16. Kuninkaantammen liittymä	28. Pohjoinen baana
8. Nordenskiöldinkadun-Mechelininkadun pyörätie	17. Jokeri 2	Itäinen baana
9. Mannerheimintien pyörätiejärjestelyt	18. Lentorata	Läntinen baana
10. Helsinginkadun itäpäähän pyörätie	19. Raide-Jokeri	29. Tuusulanväylän jatke Veturitielle
11. Töölöntorin Mannerheimintien raitiotie	20. Yhdyskatu Itäväylä-Kehä I	30. Tuusulanväylän ja Yhdyskunnantien vaihtopysäkit
12. Hakamäentien jatkeet	21. Itäväylän ja Linnanrakentajantien liittymä	

4.1 Henkilöstö

Henkilöstötarpeiden ennakoinnilla johdetaan toimintaympäristön muutoksista aiheutuvat viraston osaamis- ja henkilöstö-resurssitarpeet. Henkilöstösuunnittelussa huomioidaan henkilöstön ikääntyminen ja eläkepoistuma. Rekrytoinnissa kiinnitetään erityistä huomiota strategialähtöisen osaamisen hankkimiseen ja korostetaan joustavuutta ja uudistumiskykyä.

Henkilöstön kehittäminen on suunnitelmallista. Tehtäväkiertomahdollisuuksia ja uralla etenemistä tuetaan. Uusien henkilöiden perehdyttämishjelma uudistetaan. Kansainvälistä vuorovaikutusta hyödynnetään osaamisen kehittämisessä.

Viraston strategisten tavoitteiden toteutumista tukee henkilöstön hyvä työkyky ja vaikutusmahdollisuudet omaan työhön ja työhyvinvointiin. Viraston tavoitteita ovat myös hyvä ja vastuullinen johtaminen, työyhteisötaitojen kehittäminen, työnhallinta ja työkyvyn ylläpitäminen.

Henkilöstö koostuu seuraavista tehtävistä:

	Vakanssit:
esimiehet	33
asemakaavasuunnittelijat	48
liikennesuunnittelijat	48
yleiskaavasuunnittelijat	21
teknistaloudelliset suunnittelijat	12
maisemasuunnittelijat	9
muut kaavoituksen asiantuntijat	13
suunnitteluavustajat	34
liikennevalojen ylläpitohenkilöstö	5
viestintä (sis. Laituri)	12
it-asiantuntijat	10
muut tehtävät	38
Yhteensä	283
Keski-ikä	48
2011 laskennallinen eläkeikä täyttyi	19
2011 jäi eläkkeelle	12
2012 laskennallinen eläkeikä täyttyi	8
2013 laskennallinen eläkeikä täyttyi	5
2014 laskennallinen eläkeikä täyttyi	15
2015 laskennallinen eläkeikä täyttyi	8

4.2 Määrärahat

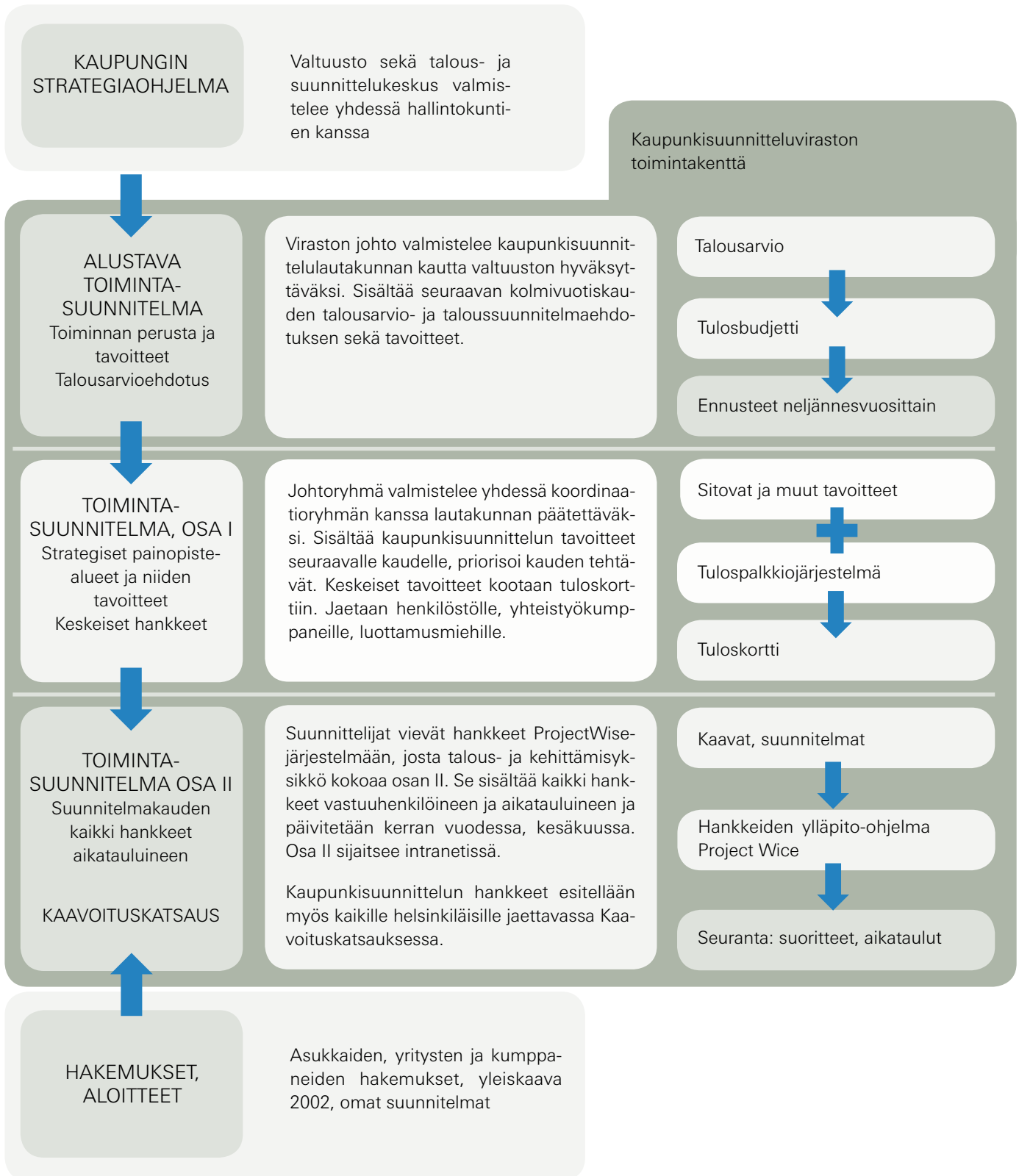
Määrärahoista suurin osa eli 65 % on henkilöstömenoja. Toinen merkittävä menoerä ovat kiinteistömenot, joihin menee 11 % määrärahoista. Asiantuntijapalveluihin on varattu rahaa noin 3,5 miljoonaa euroa, jota käytetään suunnittelupalvelujen ostamiseen. Suunnittelupalveluja hankitaan ulkopuolelta silloin, kun tarvitaan erityisosaamista ja kun halutaan saada vaihtoehtoisia suunnitelmia ja ideoita maankäytön ja liikenteen suunnitteluratkaisujen pohjaksi.

Lähivuosien suunnitteluohjelmaan kaupunkisuunnitteluvirastossa kuuluu kaupungin kannalta strategisesti erittäin merkittäviä uusia alueita kuten Vuosaaren sataman valmistumisen jälkeen vapautuvat alueet (Jätkä-, Sompa- ja Hernesaari) ja Siipoosta Helsinkiin liitetyt alueet. Ideoita ja suunnitteluratkaisuja haetaan tällöin myös kansainvälisesti suunnatuilla tarjous- ja kilpailumenettelyillä.

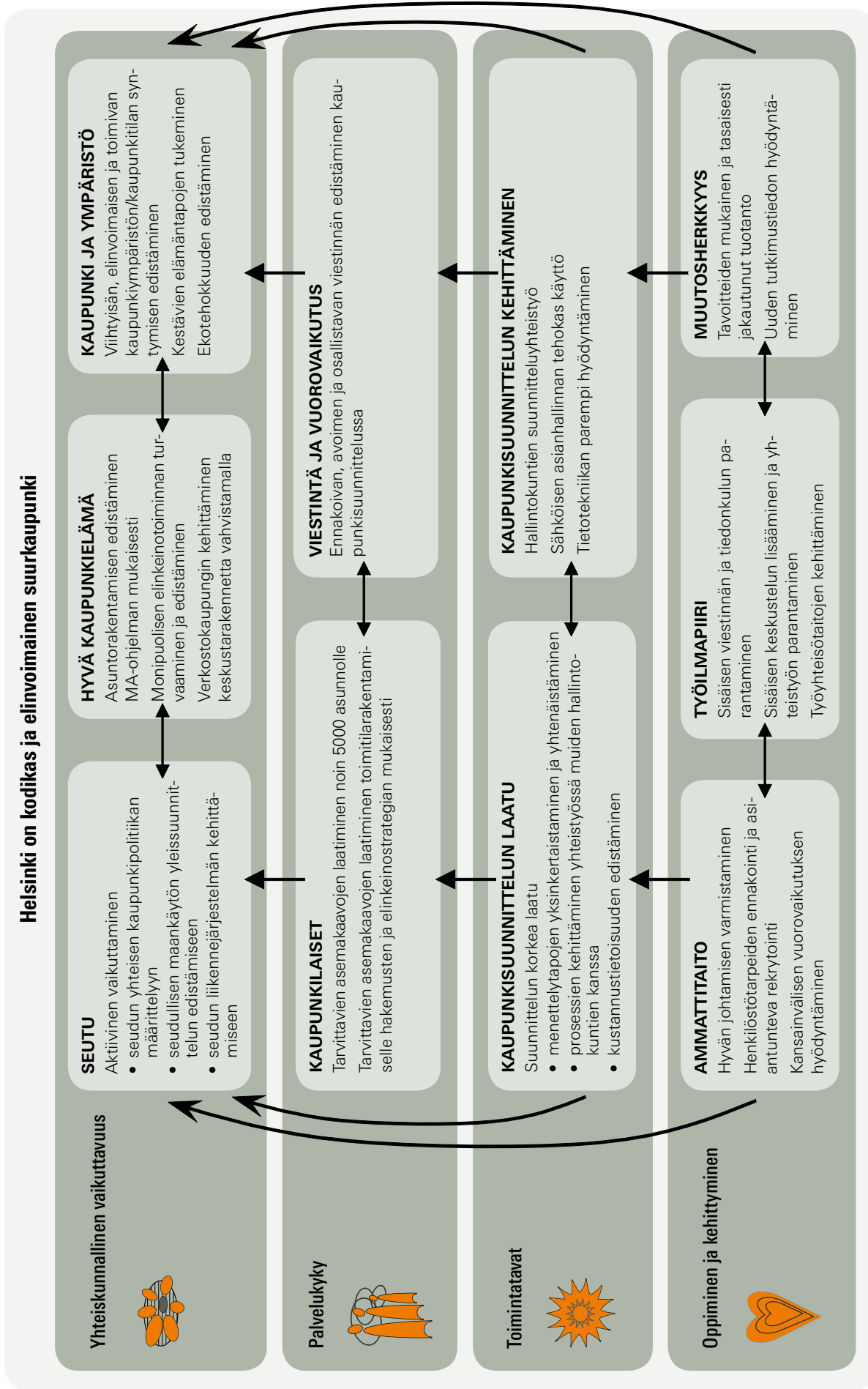
Vuoden 2012 talousarvio sekä määrärahat vuodelle 2012 menolajeittain:

Vuosi	2011 (euroa)	2012 (euroa)
Myyntituotot	26 000	26 000
Maksutuotot	290 000	290 000
Tuet ja avustukset	0	0
Vuokratuotot	7 000	7 000
Muut tuotot	0	0
Tulot yhteensä	323 000	323 000
Palkat	13 155 500	12 923 000
Muut henkilöstökulut	4 502 202	4 315 000
Palvelujen ostot (yht.)	6 922 244	5 468 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	727 378	787 000
Avustukset	25 000	25 000
Vuokratulot (yht.)	2 927 122	2 947 000
Muut kulut	14 554	13 000
Menot yhteensä	28 274 000	26 478 000

Liite: Toiminnan suunnittelu

Liite: Strategiset painopisteet 2012-2014

Liite: Kaupunkisuunnitteluviraston organisaatiokaavio

Virastopäällikkö

Keskustaprojekti

Hallinto-osasto

(51 vakanssia)

Viestintä
Talous ja kehittäminen
Informaatiotekniikka
Päätöksenteon tuki
Asiakaspalvelu

Yleissuunnitteluosasto

(53 vakanssia)

Yleiskaavatoimisto
Teknistoloudellinen toimisto
Östersundom-projekti
Koivusaari-projekti
Lähiöprojekti

Asemakaavaosasto

(111 vakanssia)

Kaavoituspalvelut
Kantakaupunkitoimisto
Läntinen toimisto
Itäinen toimisto
Ympäristötoimisto
Länsisatama-projekti
Pasila-projekti
Itäranta-projekti
Kruunuvuorenranta-projekti
Vuosaari-projekti
Vartiosaari-projekti
Keskustaprojekti
Kuninkaantammi-projekti

Liikennesuunnitteluosasto

(68 vakanssia)

Liikennejärjestelmätoimisto
Projekti-toimisto
Aluesuunnittelutoimisto
Liikennevaltoimisto
Hallintopalvelut

yhteensä 283 vakanssia